

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhân** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Birleşik Metal-İş Sınıf Araştırmaları Merkezi (BİSAM) tarafından açıklanan Haziran 2026 verilerine göre dört kişilik bir ailenin yalnızca sağlıklı ve dengeli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması, yani açlık sınırı, 35 bin 759 TL'ye ulaşmıştır. Buna karşın 2026 yılı için belirlenen net asgari ücret 28 bin 75 TL olarak uygulanmaktadır. Başka bir ifadeyle net asgari ücret, açlık sınırının yaklaşık yüzde 22 altında kalmaktadır. Bu tablo, milyonlarca çalışanın elde ettiği ücretin yalnızca sağlıklı ve dengeli beslenme için gerekli asgari harcamayı dahi karşılayamadığını göstermektedir.

Öte yandan Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) tarafından açıklanan son araştırmaya göre dört kişilik bir aile için yoksulluk sınırı 114 bin TL'yi, bekâr bir çalışanın yaşama maliyeti ise 45 bin TL'yi aşmıştır. Türkiye İstatistik Kurumu verileri de gıda fiyatlarındaki yüksek artışın sürdüğünü ortaya koymaktadır. Düşük gelirli haneler gelirlerinin büyük bölümünü gıda, kira, enerji ve ulaşım gibi zorunlu harcamalara ayırmak zorunda kalırken, ücretlerdeki artış yaşam maliyetindeki yükselişi karşılamaktan giderek uzaklaşmaktadır.

Çalışan bir kişinin tam zamanlı istihdamda yer almasına rağmen açlık sınırının altında bir gelir elde etmesi, yalnızca ekonomik bir gösterge değil, emeğin değersizleştiğini ve ücret politikalarının çalışanları yoksulluktan koruma işlevini önemli ölçüde yitirdiğini ortaya koymaktadır. Çalışmanın yoksulluktan çıkış yolu olmaktan uzaklaşması, sosyal adaletin, gelir dağılımının ve toplumsal refahın sürdürülebilirliği açısından ciddi riskler doğurmaktadır. Bu tablo, özellikle işsizliğin, kayıt dışı çalışmanın ve düşük ücretli istihdamın daha yaygın olduğu Diyarbakır ile bölge illerinde çok daha ağır sonuçlar doğurmaktadır. Düşük ücretler, yüksek işsizlik ve hayat pahalılığı birlikte değerlendirildiğinde bölgesel yoksulluk daha da derinleşmekte, gençler ve kadınlar başta olmak üzere geniş toplum kesimleri güvencesiz çalışma koşullarına mahkûm edilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınızın verilerine göre 2026 yılı itibarıyla net asgari ücret ve altında gelir elde eden çalışan sayısı kaçtır? Bu çalışanların illere göre dağılımı nedir?
- 2- Bakanlığınız, net asgari ücretin açlık sınırının yaklaşık yüzde 22 altında kalmasını Anayasa'nın 2'nci ve 55'inci maddeleri kapsamında nasıl değerlendirmektedir?

- 3- Bakanlığınız tarafından çalışan yoksulluğunun düzeyine ilişkin düzenli istatistik, etki analizi veya saha araştırması yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa son beş yıla ilişkin sonuçları nelerdir?
- 4- Bakanlığınızın, asgari ücretin belirlenmesinde açlık sınırı, yoksulluk sınırı ve çalışanların yaşam maliyetlerini esas alan yeni bir hesaplama yöntemine ilişkin herhangi bir çalışması bulunmakta mıdır?
- 5- Asgari ücretin yıl içerisinde hızla eriyen alım gücü dikkate alınarak yeniden belirlenmesine veya ara ücret düzenlemesine yönelik herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?
- 6- Diyarbakır başta olmak üzere yoksulluğun ve düşük ücretli istihdamın yoğun olduğu illerde çalışan yoksulluğunu azaltmaya yönelik özel bir istihdam, gelir desteği veya sosyal koruma programı uygulanmakta mıdır?
- 7- Bakanlığınızın çalışanların alım gücünü korumak, çalışan yoksulluğunu azaltmak ve ücretlerin yaşam maliyetleri karşısında erimesini önlemek amacıyla 2026 yılı içerisinde hayata geçirmeyi planladığı yasal, idari veya mali düzenlemeler nelerdir?